

Kannanotto Kemiönsaaren kunnan jätevedenpuhdistussuunnitelmiin 12.4.2011

Ställningstagande

Kimitoöns natur r.f. understöder planerna på att koncentrera reningen till ett reningsverk. På detta sätt erhåller man en effektivare rening och utsläppen till Skärgårdshavet kan minimeras. Innan det slutgiltiga beslutet tas bör man utreda alla möjliga alternativ beträffande reningsverkets placering och utsläppsvattnets recipient. Ett modernt reningsverk behöver ett relativt stort markområde. Man bör också ta på allvar de tekniska möjligheterna till att leda utloppet upp på land och kunna utnyttja t.ex. rotbäddsrenings i våtmark. Här bör man samtidigt utreda möjligheterna till att ta vara på slammet i energiproduktion samt att odla energigrödor i reningsverkets våtmarker.

Det är också ett faktum att genom att uppmuntra användandet av komposterande toaletter kunde utsläppen av näringssämnen minskas. Ekvationen är enkel, ju fler komposterande toaletter desto mindre mängder näringssämnen till havet.

Alternativet att det renade avloppsvattnet skulle fortsätta att utmynta i Falkofjärden är enligt Kimitoöns naturs rf. åsikt inte någon god lösning eftersom vattengenom-strömningen inom området, omgivet av ör och grunda trösklar, är dålig. Platsen har stor betydelse som fritids- och rekreationsområde. Här rör sig tusentals turister och fritidsboare. Den särpräglade kultur- och naturmiljön attraherar besökare. Vattnen belastas redan svårt av diffusa utsläpp från jord- och skogsbruk och utsläpp från både fritidsboare och fast bosättning i skärgården, så som fiskodling och industrien.

Att uppnå ett förbättrat tillstånd i vattnet och att värna om enastående naturvärden är ytterst viktigt och ett livsviktigt likaväl för ortens egna innevånare som för ekosystemet. Vi måste förstå att problemen, som berör Falköfjärden, gäller för hela Skärgårdshavet. Läget har en lång tid visat på försämring. Vattenkvaliteten är enligt bruksnormerna nu klassad som försvarlig, då den under 1900-talet var god runt stora delar av Kimitoön.

För att bromsa upp eutrofieringen bör man ta i bruk nya och effektiva metoder på alla de områden som bidrar till näringutsläpp, och särskilt där utsläppen är störst. Utsläppen från jordbruket är avgjord mest belastande för Skärgårdshavet. Ytterligare kväve släpps ut från reningsverken, fastän fosforreningen fungerar. Man måste se fakta och våga ta itu med problemen, enbart ett bra reningsverk räddar inte vattenmiljön.

Kannanotto

Kemiönsaaren luonto r.y. kannattaa jätevesien puhdistuksen keskittämistä yhteen puhdistamoon. Vesien puhdistaminen saadaan näin tehokkaammaksi ja siten kokonaispäästöt Saaristomereen huomattavasti pienemmiksi.

Ennen lopullista päätöksen tekoa on kuitenkin selvitetvä mahdolliset vaihtoehdot puhdistuslaitoksen sijaintipaikalle ja jäteveden purkupaikalle. Nykyainkin puhdistuslaitos tarvitse suhteellisen suuren maa-alan. On tutkittava tekniset mahdollisuudet purkupaikan sijoittamisesta maalle, jossa vesien puhdistusta voitaisiin tehostaa käytämällä esim. ns. juurakkopuhdistusta. Myös mahdollisuus energian tuottamiseen lietteen mädätysprosessilla sekä mahdollisuus bioenergian kasvattamiseen purkuvesikosteikossa olisi selvitetvä. Ensisijaisena tavoitteena pitää olla puhtaampi Saaristomeri.

Kompostikäymälöitä suosimalla jätevesien ravinnepäästöt olisivat vähäisemmät. Erilaisin kannustimin tulisikin houkutella kompostoivien käymälöiden käyttöönottoon. Yhtälö on yksinkertainen: mitä enemmän kuivakäymälöitä, sitä vähemmän ravinteita mereen!

Suunnitelma jätevesien purusta myös jatkossa Falkön selälle ei ole Kemiönsaaren luonto r.y.:n mielestä hyvä ratkaisu, koska veden vaihtuvuus on saarten vällillä melko heikko. Alue on huomattava virkistyskäytö- ja matkailualue, jossa liikkuu vuosittain tuhansia matkailijoita ja vapaa-ajanasukkaita. Omaleimainen kulttuuri- ja luontoymäristö tuo paljon ihmisiä alueelle. Vesialuetta rasittaa jo hajakuormitus, johon kuuluu maa- ja metsätaloudesta sekä haja- ja vapaa-ajan asutuksesta peräisin olevat ravinnepäästöt, mutta rehevöitymistä aiheuttavat myös kalenviljelyn ja teollisuuden päästöt.

Veden paremman tilan saavuttaminen ja luontoarvojen vaaliminen on äärimmäisen tärkeää ja elinehdo niin seudun ihmisiille kuin ekosysteemillekin.

Falkön selän ongelmat koskevat koko Saaristomerta, jossa kehityksen suunta on ollut pitkään kohti huonompaa. Veden laatu on yleisen käytökelpoisuuden mukaan Kemiön saaristossa nyt tydyttävä, kun vielä 1990-luvulla se on ollut suurelta osin hyväkin.

Rehevöitymisprosessin jarruttamiseksi tulisi ryhtyä uusiin, mahdollisimman tehokkaisiin toimenpiteisiin kaikilla rehevöitymistä lisäävillä osa-alueilla, etenkin siellä, missä ravinnepäästöt ovat suurimmat. Maatalouden aiheuttama kuormitus on Saaristomerellä ehdottomasti merkittävin ravinnelähde. Myös vedenpuhdistamosta aiheutuu typpipäästöjä, vaikka fosfori saadaankin melko hyvin talteen. On uskallettava myöntää nämä tosiasiat ja myös tarttua niihin, sillä jätevedenpuhdistamo sinäsä ei yksin riitä meren tilan paranemiseen.